

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	9
1.3 นิยามศัพท์.....	10
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	13
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา.....	14
1.6 ลำดับการนำเสนอผลการศึกษา.....	15
บทที่ 2 วรรณกรรมปริทัศน์และกรอบการศึกษา.....	16
2.1 ข้อจำกัดของวรรณกรรมเกี่ยวกับบริษัทข้ามชาติ.....	17
2.2 วรรณกรรมการค้าปลีกในต่างประเทศ.....	19
2.2.1 งานศึกษาลักษณะของบริษัทค้าปลีกข้ามชาติต่อประเทศผู้รับทุน.....	19
2.2.2 บทบาทของสถาบันต่อผลลัพธ์การค้าปลีก: การอนุมานเชิงนัย.....	21
2.3 วรรณกรรมการค้าปลีกของไทย.....	23
2.3.1 คำอธิบายของเศรษฐศาสตร์นีโอคลาสสิก.....	24
2.3.2 คำอธิบายของเศรษฐศาสตร์กระแส.....	25
2.3.3 ความเหมือนที่แตกต่างและข้อจำกัด.....	25
2.4 วรรณกรรมทางเศรษฐศาสตร์สถาบัน.....	29
2.4.1 พัฒนาการของสำนักเศรษฐศาสตร์สถาบัน.....	29
2.4.2 มุมมองของสถาบันเก่าและสถาบันใหม่ต่อ "สถาบัน".....	31
2.4.3 มุมมองของสถาบันเก่าและสถาบันใหม่ต่อ "การจัดสถาบัน".....	33
2.4.4 สรุป: สถาบันเก่าและสถาบันใหม่/ ความแตกต่างของบริบทการวิเคราะห์.....	35
2.4 กรอบการศึกษาของวิทยานิพนธ์.....	36
2.5.1 กระบวนทัศน์ในการพิจารณาสถาบันและการจัดสถาบัน.....	36

2.5.2 กรอบแนวคิดของการวิเคราะห์เชิงสถาบันเปรียบเทียบ	43
2.5.3 สรุปกรอบการศึกษาของวิทยานิพนธ์	46
บทที่ 3 โลกาภิวัตน์ของการค้าปลีกและพลวัตในต่างประเทศ.....	49
3.1 กระบวนการข้ามชาติของการค้าปลีก	50
3.1.1 ลักษณะของกระบวนการข้ามชาติของการค้าปลีก.....	51
3.1.2 บรรษัทค้าปลีกในระดับโลก	53
3.1.3 การขยายตัวของบรรษัทค้าปลีกในระดับโลก	56
3.1.4 รูปแบบการเข้าสู่ตลาดของประเทศผู้รับทุน	60
3.1.5 ปัจจัยสนับสนุนกระบวนการข้ามชาติ	61
3.1.6 สรุปกระบวนการข้ามชาติของการค้าปลีก	64
3.2 พลวัตการค้าปลีกในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก	66
3.3 การค้าปลีกข้ามชาติและบทบาทของสถาบัน: กรณีประเทศไต้หวัน.....	68
3.3.1 โครงสร้างตลาดค้าปลีก.....	68
3.3.2 ปรากฏการณ์เฉพาะตัวและการวิเคราะห์เชิงสถาบัน.....	70
3.3.3 สรุป.....	76
3.4 การค้าปลีกข้ามชาติและบทบาทของสถาบัน: กรณีประเทศเกาหลีใต้.....	76
3.4.1 โครงสร้างตลาดค้าปลีก.....	76
3.4.2 ปรากฏการณ์เฉพาะตัวและการวิเคราะห์เชิงสถาบัน.....	79
3.4.3 สรุป.....	88
3.5 การค้าปลีกข้ามชาติและบทบาทของสถาบัน: กรณีประเทศญี่ปุ่น.....	88
3.5.1 โครงสร้างตลาดค้าปลีก.....	88
3.5.2 ปรากฏการณ์เฉพาะตัวและการวิเคราะห์เชิงสถาบัน.....	93
3.5.3 สรุป.....	106
3.6 ข้อสรุปที่สำคัญ	106
บทที่ 4 พลวัตของบรรษัทค้าปลีกข้ามชาติในกรุงเทพฯ และปริมณฑล:	
บทบาทของตลาด รัฐ ทุนท้องถิ่น และวัฒนธรรม.....	109
4.1 การค้าปลีกไทยก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ.2540 และมรดกทางสถาบัน.....	110
4.1.1 ภาพรวมการค้าปลีกไทย พ.ศ.2499 – 2540	110
4.1.2 บทบาทของสถาบันและตัวแสดง	113

4.1.3	มรดกทางสถาบันของเครือข่ายการค้าปลีกไทย.....	116
4.2	วิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ.2540 และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าปลีกไทย.....	119
4.2.1	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างความเป็นเจ้าของ.....	119
4.2.2	บริษัทไฮเปอร์มาร์เก็ตข้ามชาติ: เทสโก้ คาสโน และคาร์ฟูร์.....	121
4.2.3	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาด.....	124
4.2.4	กลไกตลาดกับการอธิบายตลาดผู้ขายน้อยรายในเมือง.....	125
4.3	รัฐ การเมือง และกฎระเบียบ.....	127
4.3.1	โครงสร้างทางการเมืองของประเทศไทย.....	129
4.3.2	นโยบายเศรษฐกิจกับการลงทุนจากต่างประเทศ.....	131
4.3.3	การค้าปลีกในสมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย (พ.ศ.2540 - 2544).....	133
4.3.4	การค้าปลีกในสมัยรัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร (พ.ศ.2544 - 2548).....	137
4.3.5	สรุป.....	147
4.4	ทุนท้องถิ่นและเครือข่ายการค้าปลีก.....	148
4.4.1	กลุ่มทุนค้าปลีกไทย: พันธมิตรเชิงกลยุทธ์.....	148
4.4.2	เครือข่ายการค้าปลีก: ความอ่อนแอและการค้าได้ดิน.....	158
4.4.3	สรุป.....	163
4.5	วัฒนธรรมทางเศรษฐกิจ.....	164
4.5.1	อุปสงค์และอุปทานทางวัฒนธรรม.....	164
4.5.2	ยุทธศาสตร์การผลิตท้องถิ่นของบริษัทค้าปลีกข้ามชาติ.....	172
4.5.3	สรุป.....	176
4.6	ข้อสรุปที่สำคัญ.....	177
บทที่ 5	พลวัตของบริษัทค้าปลีกข้ามชาติในระดับท้องถิ่น:	
	บทบาทของสถาบันและพลวัต 4 รูปแบบ.....	180
5.1	การขยายสาขาของบริษัทค้าปลีกข้ามชาติในต่างจังหวัด.....	181
5.2	กระบวนการต่อรองเพื่อเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสถาบัน.....	185
5.2.1	การต่อรองของทุนท้องถิ่นและกฎหมายผังเมือง (พ.ศ.2545 - 2546).....	185
5.2.2	กฎหมายผังเมืองฉบับชั่วคราวและการต่อรองครั้งใหม่ (พ.ศ.2547 - 2548).....	192
5.2.3	ข้อจำกัดทางสถาบันของกระบวนการต่อรอง.....	195
5.3	พลวัต 4 รูปแบบของการค้าปลีกท้องถิ่นไทย.....	202
5.3.1	รูปแบบ ๑: ท้องถิ่นโลกาภิวัตน์ (Pro-Globalisation).....	203

5.3.2 รูปแบบ ๒: ท้องถิ่นร่วมทุน (Joint-venture Agent).....	205
5.3.3 รูปแบบ ๓: ท้องถิ่นนิยมแบบกีดกัน (Protective Localism)	208
5.3.4 รูปแบบ ๔: ท้องถิ่นนิยมแบบแข่งขัน (Competitive Localism)	212
5.4 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการค้าปลีกท้องถิ่น.....	219
5.4.1 สมมติฐานเชิงพฤติกรรมและลักษณะเฉพาะทางสินทรัพย์.....	220
5.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างทุนท้องถิ่นกับตัวแสดงอื่นในท้องถิ่น	221
5.4.3 เงื่อนไขทางสถาบันและการตัดสินใจของทุนท้องถิ่น	222
5.4.4 สวัสดิการของสังคม	227
5.5 บทบาทของหอการค้าและเงื่อนไขทางสถาบันของจังหวัดแพร่.....	229
5.5.1 บทบาทของหอการค้ากับการรวมกลุ่ม: การจัดการด้านอุปทาน.....	230
5.5.2 ความสัมพันธ์ในท้องถิ่นกับวัฒนธรรมบริโภค: การตอบสนองด้านอุปสงค์.....	234
5.5.3 มีการแข่งขันระหว่างร้านค้ามาตั้งแต่ในอดีต: กติกาเดิมของเกม	236
5.6 ข้อเสนอที่สำคัญ	237
บทที่ 6 บทสรุป	239
6.1 สรุปการวิเคราะห์เชิงสถาบันเปรียบเทียบ.....	239
6.1.1 โครงสร้างเกมของตัวแสดงในธุรกิจค้าปลีก.....	241
6.1.2 ตรรกะการจัดสถาบันด้านการค้าปลีก.....	243
6.1.3 มองสถาบันผ่านการบังคับใช้กฎระเบียบ: ข้อเสนอเชิงทฤษฎี.....	244
6.2 สรุปปรากฏการณ์เฉพาะตัวของไทย.....	247
6.2.1 สถาบันหลักและพลวัตในกรุงเทพฯ และปริมณฑล	247
6.2.2 สถาบันและพลวัตที่หลากหลายในระดับท้องถิ่น	248
6.2.3 เงื่อนไขทางสถาบันและผลลัพธ์การค้าปลีกไทย: สองนครการค้าปลีกไทย ?.....	249
6.3 นัยของการศึกษาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	250
6.3.1 นัยของการศึกษาต่อนโยบาย: what is	250
6.3.2 หลักการออกแบบโครงสร้างสิ่งจูงใจ: what ought to be.....	252
6.4 นัยของการศึกษาและการอภิปรายเชิงทฤษฎี.....	256
6.4.1 ข้อจำกัดของสำนักนีโอคลาสสิกและกระแสรอง	256
6.4.2 คุณูปการของเศรษฐศาสตร์สถาบัน	257
6.4.3 ประเทศกำลังพัฒนาและยุทธศาสตร์ต่อบรรษัทข้ามชาติ.....	259
6.5 ข้อจำกัดของการศึกษา	260
รายการอ้างอิง.....	261
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	279